

จรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพบัญชี ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบ
บัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

Professional Ethics and Professional Accounting Skills That
Affect the Efficiency of Auditing Work of Certified Public Accountants
in Thailand

สุภาพพรรณ คำสุวรรณ¹ และ กัลยาภรณ์ ปานมะเรง²

Supaphan Khamsuwan¹ and Kalyaporn Panmarerng²

หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชีมหาวิทยาลัยศรีปทุม

Master of Accounting Program Faculty of Accountancy, Sripatum University, Thailand

Corresponding Author, Email: supaphan.kh@gmail.com¹

Received: 2025-09-25; Revised: 2025-10-09; Accepted: 2025-10-22

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) จรรยาบรรณวิชาชีพที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย และ 2) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 15,043 คน โดยใช้วิธีการของ Taro Yamane กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มจำนวน 390 คน ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ

ผลการวิจัยพบว่า 1) จรรยาบรรณวิชาชีพที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย พบว่า จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการรักษาความลับ และด้านความโปร่งใส มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกและส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย และ 2) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก และส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: จรรยาบรรณวิชาชีพ, ทักษะทางวิชาชีพบัญชี, ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี

Abstract

The objectives of this study were to study 1) professional ethics affecting the efficiency of auditing work; of certified public accountants in Thailand and 2) professional accounting skills that affect the efficiency of auditing work of certified public accountants in Thailand. The sample group is There were 15,043 certified public accountants in Thailand using Taro

Yamane's method. The sample size was 390 people in this study. It is quantitative research. Tools that Used in research are questionnaires. Statistics used are frequency, percentage, standard deviation, Pearson Correlation Analysis and Multiple Regression Analysis.

The results of the research found that 1) Professional ethics have an effect on the efficiency of auditing work. of certified public accountants in Thailand, it was found that the ethics of auditors Knowledge and abilities Honesty Confidentiality and transparency has a positive relationship and affects Efficiency of auditing work of certified public accountants in Thailand and 2) professional accounting skills that affect the efficiency of auditing work of certified public accountants in Thailand, it was found that professional skills Intellectual skills Practical academic skills and job duties Personal skills and characteristics In terms of interaction skills with others and communication and organizational and business management skills There is a positive relationship. and affect the efficiency of auditing work of certified public accountants in Thailand. Statistically significant at the 0.01 level.

Keywords: Professional Ethics, Professional Accounting Skills, Efficiency of Auditing Work, Certified Public Accountant in Thailand

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากการแข่งขันทางธุรกิจมีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและเศรษฐกิจโลกที่รวดเร็ว (Ferrell, Fraedrich, & Ferrell, 2021) การมีจรรยาบรรณและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสมจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจสามารถดำเนินงานได้อย่างยั่งยืน มีความมั่นคง และได้รับความเชื่อถือจากสังคม โดยมีได้มุ่งเน้นเฉพาะการแสวงหากำไรสูงสุดเพียงอย่างเดียว แต่ยังคงคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสังคมโดยรวม (Crane & Matten, 2016)

การดำเนินธุรกิจบนพื้นฐานของจรรยาบรรณช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ความเป็นธรรม และความเชื่อถือในสังคม ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความยั่งยืนในระยะยาวขององค์กร (Boatright, 2020) โดยเฉพาะในแวดวงวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส และความซื่อสัตย์ต่อหลักวิชาชีพ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจทางการเงินขององค์กรอย่างถูกต้องและเป็นธรรม (International Federation of Accountants [IFAC], 2020)

ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีเป็นพฤติกรรมและสมรรถนะที่เกิดจากความรู้ เจตคติ และคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีความสำคัญต่อการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร ผู้สอบบัญชีควรมีทั้งความรู้ทางเทคนิค ทักษะทางปัญญา และคุณธรรมในการประกอบวิชาชีพ (สลักจิต นิลฉาย, 2561) รวมถึงทักษะด้านการสื่อสาร การบริหารจัดการ และการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมืออาชีพ ส่งผลให้การเงินที่ตรวจสอบมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ อันนำไปสู่การสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้การเงินและสังคมโดยรวม

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพและทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในหลักปฏิบัติที่ถูกต้องทางวิชาชีพ และเพื่อพัฒนาแนวทางการยกระดับคุณภาพของวิชาชีพบัญชีให้มีมาตรฐานและความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน 1 จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความถูกต้อง ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมมติฐาน 2 จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความชัดเจน ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมมติฐาน 3 จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมมติฐาน 4 จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมมติฐาน 5 จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมมติฐาน 6 จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความทันต่อเวลา ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมมติฐาน 7 ทักษะทางวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความถูกต้อง ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมมติฐาน 8 ทักษะทางวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมมติฐาน 9 ทักษะทางวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมมติฐาน 10 ทักษะทางวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมมติฐาน 11 ทักษะทางวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

สมมติฐาน 12 ทักษะทางวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความทันต่อเวลา ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

1. ความหมายและความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี หมายถึง แนวทางปฏิบัติหรือหลักการที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม โปร่งใส และมีความรับผิดชอบต่อสาธารณะ (IFAC, 2020) โดยองค์ประกอบของจรรยาบรรณประกอบด้วย 5 ประการหลัก ได้แก่ ความซื่อสัตย์ (Integrity)

ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ความสามารถทางวิชาชีพและความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน (Professional Competence and Due Care) การรักษาความลับ (Confidentiality) ความประพฤติที่เป็นวิชาชีพ (Professional Behavior) (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2563)

สำหรับผู้สอบบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน ซึ่งมีผลกระทบต่อผู้ใช้งบการเงินทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป (อนุสรณ์ เจริญสุข, 2561)

งานศึกษาของ ศิริพร ศรีปัญญา (2563) พบว่า ผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานโดยยึดหลักจรรยาบรรณ มีแนวโน้มที่จะไม่ประนีประนอมกับความไม่ถูกต้องของข้อมูลทางบัญชี และสามารถตัดสินใจเชิงวิชาชีพได้อย่างเป็นกลาง ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงานสอบบัญชีมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

2. ทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีในยุคปัจจุบันต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยี ระบบข้อมูลทางบัญชี หรือการฉ้อโกงทางการเงินที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้จำเป็นต้องมีทักษะหลากหลาย ทั้งทักษะทางเทคนิค (technical skills) และทักษะทางพฤติกรรม (soft skills) เช่น

ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล (Analytical skills) ในยุคที่ข้อมูลทางธุรกิจมีจำนวนมากและซับซ้อน ผู้สอบบัญชีต้องสามารถวิเคราะห์และตีความข้อมูลทางการเงินได้อย่างถูกต้อง เพื่อระบุความเสี่ยง ความผิดปกติ หรือแนวโน้มที่อาจส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงิน การมีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถตัดสินใจและให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าแก่ผู้บริหารได้อย่างมีเหตุผลและอิงหลักฐาน

การใช้วิจารณญาณทางวิชาชีพ (Professional judgment) การสอบบัญชีไม่ใช่เพียงการตรวจสอบตามรายการ แต่ต้องอาศัยวิจารณญาณทางวิชาชีพในการตัดสินใจ เช่น การประเมินความมีนัยสำคัญของรายการบัญชี การพิจารณาความเสี่ยงในการทุจริต หรือการตัดสินใจเลือกวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสม การมีวิจารณญาณที่ดีช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถทำงานได้อย่างมีจรรยาบรรณ โปร่งใส และลดข้อผิดพลาดจากการตัดสินใจโดยขาดเหตุผล

ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชี (Accounting Information System) ระบบสารสนเทศทางบัญชีเป็นหัวใจสำคัญของการจัดเก็บ ประมวลผล และรายงานข้อมูลทางการเงินในยุคดิจิทัล ผู้สอบบัญชีจึงต้องมีความเข้าใจในโครงสร้างของระบบ การควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น โปรแกรมตรวจสอบข้อมูล (Audit Software) หรือระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Data Analytics) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอบบัญชี

การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Communication skills) การสอบบัญชีที่ประสบผลสำเร็จต้องอาศัยการสื่อสารที่ดี ผู้สอบบัญชีต้องสามารถสื่อสารผลการตรวจสอบ ข้อเสนอแนะ และประเด็นสำคัญให้ผู้บริหารหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจได้อย่างชัดเจน การมีทักษะการสื่อสารทั้งทางวาจาและลายลักษณ์อักษรที่ดีช่วยลดความเข้าใจผิด เพิ่มความร่วมมือ และสร้างความเชื่อมั่นต่อกระบวนการสอบบัญชี

งานวิจัยโดย ชัยวัฒน์ รุ่งเรือง (2562) ระบุว่า ผู้สอบบัญชีที่มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยี เช่น การใช้โปรแกรมตรวจสอบบัญชีหรือการวิเคราะห์ Big Data มีความสามารถในการตรวจพบความเสี่ยงหรือความผิดปกติในงบการเงินได้ดีกว่าผู้ที่มีทักษะไม่เพียงพอ

นอกจากนี้ PCAOB (2022) ยังชี้ว่า ผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยี เช่น การใช้ AI และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก เพื่อตรวจสอบข้อมูลจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ โดยไม่กระทบต่อมาตรฐานจรรยาบรรณที่ควรยึดมั่น

3. ความเชื่อมโยงระหว่างจรรยาบรรณ ทักษะ และประสิทธิภาพในการสอบบัญชี

จรรยาบรรณและทักษะวิชาชีพเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมให้การสอบบัญชีมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ผู้สอบบัญชีที่มีจรรยาบรรณย่อมไม่ยอมต่อความกดดันจากลูกค้า และสามารถให้ข้อคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ ส่วนผู้ที่มีทักษะวิชาชีพสูงจะสามารถวางแผนการสอบบัญชีที่ครอบคลุม ประเมินความเสี่ยงได้แม่นยำ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (IFAC, 2020)

งานศึกษาของ ศิริพร ศรีปัญญา (2563) ยืนยันว่าผู้สอบบัญชีที่มีทั้งจรรยาบรรณและทักษะวิชาชีพสูง จะได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าและหน่วยงานควบคุม อีกทั้งยังสามารถลดความผิดพลาดในการตรวจสอบได้อย่างมีนัยสำคัญ

สรุปจรรยาบรรณวิชาชีพถือเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติงานสอบบัญชี โดยเฉพาะในประเด็นความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม และการรักษาความลับ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อความน่าเชื่อถือของผู้สอบบัญชี (IFAC, 2020; อนุสรณ์ เจริญสุข, 2561) งานวิจัยหลายชิ้นพบว่าผู้สอบบัญชีที่ยึดถือจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัดจะสามารถรักษาความเป็นอิสระและตัดสินใจอย่างเป็นกลางในการตรวจสอบบัญชี (ศิริพร ศรีปัญญา, 2563) ในด้านทักษะวิชาชีพ ผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้ด้านเทคนิค ความเข้าใจในระบบสารสนเทศ การใช้วารณญาณทางวิชาชีพ และทักษะการสื่อสาร (ชัยวัฒน์ รุ่งเรือง, 2562; PCAOB, 2022) ทักษะเหล่านี้ช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก ประเมินความเสี่ยง และวางแผนการสอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งจรรยาบรรณและทักษะวิชาชีพล้วนส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี โดยมีผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ความแม่นยำในการวิเคราะห์ข้อมูล และความไว้วางใจของผู้ใช้งบการเงิน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะผู้สอบบัญชีที่ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกกับสภาวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย 15,043 คน (สภาวิชาชีพบัญชี-ข้อมูล ณ วันที่ 24 เมษายน 2567) ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) และเลือกตัวอย่างที่มีข้อมูลครบถ้วนทุกตัวแปร โดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากรของงานวิจัยได้จำนวน 390 ตัวอย่าง

เครื่องมือใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราวัดแบบช่วงสเกล (interval scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981) โครงสร้างของแบบสอบถามประกอบด้วย 5 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต
- ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชี
- ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชี
- ตอนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี
- ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามไปทดลองแจก (Try out) ให้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยเบื้องต้นก่อน 30 รายที่มีชื่อกลุ่มตัวอย่าง หลังจากได้ข้อมูล 30 ชุดแล้วมาคำนวณเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งเป็น

วิธีที่นิยมใช้ในการทดสอบความเชื่อมั่นของมาตราวัดที่มีสำรวจหลายรายการ โดยมีเกณฑ์ของค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.7 (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2563)

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งลิงค์ Google Form ที่เป็นชุดคำถามตามแบบสอบถามที่ได้ผ่านการพิจารณาแล้วไปยังกลุ่มตัวอย่างคือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 390 คน โดยทิ้งระยะเวลาให้เวลาตอบกลับประมาณ 7-10 วัน หากยังมีได้ตอบรับภายในระยะเวลาดังกล่าว จะทำการส่งลิงค์ Google Form กลับไปให้ผู้สอบบัญชีคนเดิมอีกครั้งและจะไม่ส่งเกิน 2 ครั้งหากไม่มีการตอบรับ จนได้ข้อมูลที่ครบถ้วน นำมาวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา และผลการวิจัยจากการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 25 - 45 ปี จำนวน 292 คนคิดเป็นร้อยละ 74.87 ซึ่งมีระดับส่วนใหญ่อยู่ในการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 83.59ซึ่งมีประสบการณ์การทำงาน 3 - 6 ปี จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 73.59 ซึ่งจำนวนกิจการที่รับงานสอบบัญชีจำนวนกิจการที่รับงานสอบบัญชี น้อยกว่า 50 ราย จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 62.31 และมีจำนวนผู้ช่วยของผู้สอบบัญชี จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 42.56 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

1. สมมติฐานข้อที่ 1 จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความถูกต้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรตามเป็นประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี “ด้านความถูกต้อง” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ความโปร่งใส	0.210	0.053	0.218	3.968	0.000**	0.556	1.799
ความเป็นอิสระ	0.040	0.037	0.066	1.097	0.273	0.466	2.148
ความเที่ยงธรรม	-0.011	0.061	-0.012	-0.180	0.857	0.378	2.647
ชื่อเสียงสุจริต	0.337	0.060	0.424	5.663	0.000**	0.301	3.321
การรักษาความลับ	-0.019	0.072	-0.019	-0.261	0.794	0.329	3.036

N=390, R=0.594, R²=0.353, SE_{est} = 0.351, F = 41.820, Durbin Watson = 1.451, Sig.=.000

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความโปร่งใสและด้านชื่อเสียงสุจริต ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ยกเว้น จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านการรักษาความลับ ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบด้านความถูกต้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ (R = 0.594) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 35.30 (Adjusted. R² = 0.353) ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.351 (SE_{Est} = 0.351) มีค่า

Tolerance ต่ำที่สุดคือ 0.301 และค่า VIF สูงสุดคือ 3.321 ซึ่งไม่เกิน 10 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความถูกต้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย คือปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านความโปร่งใส (B = 0.210) และด้านซื่อสัตย์สุจริต (B = 0.337)

สมมติฐานข้อที่ 2 จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรตามเป็นประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชี “ด้านความชัดเจน” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ความโปร่งใส	0.283	0.058	0.273	4.892	0.000**	0.556	1.799
ความเป็นอิสระ	0.195	0.040	0.297	4.881	0.000**	0.466	2.148
ความเที่ยงธรรม	-0.279	0.067	-0.284	-4.198	0.000**	0.378	2.647
ซื่อสัตย์สุจริต	0.490	0.065	0.572	7.544	0.000**	0.301	3.321
การรักษาความลับ	-0.249	0.078	-0.230	-3.174	0.002**	0.329	3.036

N=390, R=0.580, R²=0.336, SE_{est} = 0.383, F = 38.838, Durbin Watson = 1.644, Sig.=.000

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความโปร่งใส ด้านความเป็นอิสระ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านซื่อสัตย์สุจริต และด้านการรักษาความลับ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ (R = 0.580) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 33.60 (Adjusted. R² = 0.336) ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.383 (SE_{est} = 0.383) มีค่า Tolerance ต่ำที่สุดคือ 0.301 และค่า VIF สูงสุดคือ 3.321 ซึ่งไม่เกิน 10 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย คือปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านความโปร่งใส (B = 0.283) ด้านความเป็นอิสระ (B = 0.195) ด้านความเที่ยงธรรม (B = -0.279) ด้านซื่อสัตย์สุจริต (B = 0.490) และด้านการรักษาความลับ (B = -0.249)

สมมติฐานข้อที่ 3 จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัดของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรตามเป็น ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชี “ความกะทัดรัด” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ความโปร่งใส	0.198	0.040	0.274	4.909	0.000**	0.556	1.799
ความเป็นอิสระ	-0.074	0.028	-0.162	-2.658	0.008**	0.466	2.148
ความเที่ยงธรรม	-0.182	0.046	-0.266	-3.926	0.000**	0.378	2.647
ชื่อเสียงสุจริต	0.204	0.045	0.341	4.492	0.000**	0.301	3.321
การรักษาความลับ	0.259	0.055	0.342	4.724	0.000**	0.329	3.036

N=390, R=0.579, R²=0.335, SE_{est} = 0.267, F = 38.747, Durbin Watson = 2.114, Sig.=.000

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความโปร่งใส ด้านความเป็นอิสระ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านชื่อเสียงสุจริต และด้านการรักษาความลับ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัดของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ (R = 0.579) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 33.50 (Adjusted. R² = 0.335) ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.267 (SEest = 0.267) มีค่า Tolerance ต่ำที่สุดคือ 0.301 และค่า VIF สูงสุดคือ 3.321 ซึ่งไม่เกิน 10 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัดของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย คือปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านความโปร่งใส (B = 0.198) ด้านความเป็นอิสระ (B = -0.074) ด้านความเที่ยงธรรม (B = -0.182) ด้านชื่อเสียงสุจริต (B = 0.204) และด้านการรักษาความลับ (B = 0.259)

สมมติฐานข้อที่ 4 จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรตามเป็น ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชี “ด้านความคิดสร้างสรรค์” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ความโปร่งใส	-0.067	0.055	-0.079	-1.216	0.225	0.556	1.799
ความเป็นอิสระ	-0.137	0.038	-0.252	-3.573	0.000**	0.466	2.148
ความเที่ยงธรรม	0.051	0.064	0.063	0.800	0.424	0.378	2.647
ชื่อเสียงสุจริต	0.107	0.062	0.151	1.718	0.087	0.301	3.321
การรักษาความลับ	0.290	0.075	0.325	3.867	0.000**	0.329	3.036

N=390, R=0.329, R²=0.108, SE_{est} = 0.366, F=9.328, Durbin Watson = 1.906, Sig.=.000

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความเป็นอิสระ และด้านการรักษาความลับ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ยกเว้น จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความโปร่งใส ด้านความเที่ยงธรรม ด้านซื่อสัตย์สุจริต ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ($R = 0.329$) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 10.80 (Adjusted. $R^2 = 0.108$) ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.366 ($SE_{Est} = 0.366$) มีค่า Tolerance ต่ำที่สุดคือ 0.301 และค่า VIF สูงสุดคือ 3.321 ซึ่งไม่เกิน 10 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย คือปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้าน ด้านความเป็นอิสระ ($B = -0.137$) และด้านการรักษาความลับ ($B = 0.290$)

สมมติฐานข้อที่ 5 จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรตามเป็น ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชี “ด้านความสมบูรณ์” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ความโปร่งใส	-0.058	0.070	-0.055	-0.838	0.403	0.556	1.799
ความเป็นอิสระ	-0.061	0.048	-0.091	-1.270	0.205	0.466	2.148
ความเที่ยงธรรม	-0.058	0.080	-0.058	-0.728	0.467	0.378	2.647
ซื่อสัตย์สุจริต	0.196	0.078	0.222	2.500	0.013	0.301	3.321
การรักษาความลับ	0.258	0.094	0.232	2.734	0.007**	0.329	3.036

$N=390, R=0.296, R^2=0.088, SE_{est} = 0.462, F=7.381, Durbin Watson = 2.063, Sig.= .000$

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านการรักษาความลับ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ยกเว้น จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความโปร่งใส ด้านความเป็นอิสระ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านซื่อสัตย์สุจริต ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบด้านความสมบูรณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ($R = 0.296$) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 8.80 (Adjusted. $R^2 = 0.088$) ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.462 ($SE_{Est} = 0.462$) มีค่า Tolerance ต่ำที่สุดคือ 0.301 และค่า VIF สูงสุดคือ 3.321 ซึ่งไม่เกิน 10 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย คือปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านการรักษาความลับ($B = 0.258$)

สมมติฐานข้อที่ 6 จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความทันต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรตามเป็น ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชี “ด้านความทันต่อเวลา” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	B	Std. Error	B	t	Sig.	Tolerance	VIF
ความโปร่งใส	0.143	0.066	0.132	2.162	0.031	0.577	1.733
ความเป็นอิสระ	-0.157	0.046	-0.229	-3.406	0.001**	0.478	2.093
ความเที่ยงธรรม	0.160	0.095	0.156	1.685	0.093	0.252	3.970
ซื่อสัตย์สุจริต	-0.083	0.104	-0.078	-0.803	0.422	0.226	4.423
การรักษาความลับ	0.464	0.088	0.410	5.266	0.000**	0.354	2.822

$N=390$, $R=0.417$, $R^2=0.174$, $SE_{est} = 0.447$, $F=16.185$, Durbin Watson = 1.951, Sig.= .000

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 6 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6 พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความเป็นอิสระ และด้านการรักษาความลับ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความทันต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ยกเว้น จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความโปร่งใส ด้านความเที่ยงธรรม ด้านซื่อสัตย์สุจริต ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบด้านความทันต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ($R = 0.417$) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 17.40 (Adjusted. $R^2 = 0.174$) ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.447 ($SE_{est} = 0.477$) มีค่า Tolerance ต่ำที่สุดคือ 0.226 และค่า VIF สูงสุดคือ 4.423 ซึ่งไม่เกิน 10 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความทันต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย คือปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านความเป็นอิสระ ($B = -0.157$) และด้านการรักษาความลับ ($B = 0.464$)

สมมติฐานข้อที่ 7 ทักษะทางวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความถูกต้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรตามเป็น ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชี “ด้านความถูกต้อง” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	B	Std. Error	B	t	Sig.	Tolerance	VIF
ทักษะทางปัญญา	0.406	0.030	0.480	13.497	0.000**	0.700	1.428
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	0.171	0.036	0.177	4.730	0.000**	0.632	1.582
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	0.261	0.046	0.271	5.642	0.000**	0.383	2.608

ตัวแปร	B	Std. Error	B	t	Sig.	Tolerance	VIF
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร	-0.350	0.050	-0.335	-6.939	0.000**	0.380	2.632
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	0.433	0.045	0.416	9.638	0.000**	0.475	2.104

N=390, R=0.812, R²=0.660, SE_{est} = 0.254, F=148.931, Durbin Watson = 1.737, Sig.=.000

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 7 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 7 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ (R = 0.812) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 66.00 (Adjusted. R² = 0.660) ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.254 (SEest = 0.254) มีค่า Tolerance ต่ำที่สุดคือ 0.380 และค่า VIF สูงสุดคือ 2.632 ซึ่งไม่เกิน 10 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความถูกต้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย คือปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านทักษะทางปัญญา (B = 0.406) ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (B = 0.171) ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (B = 0.261) ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร (B = -0.350) และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (B = 0.433)

สมมติฐานข้อที่ 8 ทักษะทางวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรตามเป็น ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชี “ด้านความชัดเจน” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	B	Std. Error	B	t	Sig.	Tolerance	VIF
ทักษะทางปัญญา	0.385	0.037	0.422	10.529	0.000**	0.700	1.428
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	0.295	0.044	0.283	6.698	0.000**	0.632	1.582
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	0.359	0.056	0.347	6.399	0.000**	0.383	2.608
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร	-0.624	0.061	-0.555	-10.197	0.000**	0.380	2.632

ตัวแปร	B	Std. Error	B	t	Sig.	Tolerance	VIF
ทักษะการบริหาร องค์กรและการจัดการ ธุรกิจ	0.440	0.055	0.392	8.061	0.000**	0.475	2.104

N=390, R=0.754, R²=0.568, SE_{est} = 0.309, F=100.976, Durbin Watson = 2.124, Sig.= .000

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 8 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 8 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลการสอบบัญชี ด้านความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ (R = 0.754) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 56.80 (Adjusted. R² = 0.568) ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.309 (SE_{est} = 0.309) มีค่า Tolerance ต่ำที่สุดคือ 0.380 และค่า VIF สูงสุดคือ 2.632 ซึ่งไม่เกิน 10 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความชัดเจนของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย คือปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านทักษะทางปัญญา (B = 0.385) ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (B = 0.295) ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (B = 0.359) ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร (B = -0.624) และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (B = 0.440)

สมมติฐานข้อที่ 9 ทักษะทางวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัดของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรตามเป็นประสิทธิผลการปฏิบัติงานทางบัญชี “ด้านความกะทัดรัด” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ทักษะทางปัญญา	0.354	0.031	0.557	11.578	0.000**	0.700	1.428
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	0.180	0.037	0.247	4.884	0.000**	0.632	1.582
ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	0.129	0.047	0.179	2.748	0.006**	0.383	2.608
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร	-0.254	0.051	-0.323	-4.949	0.000**	0.380	2.632
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	0.041	0.046	0.052	0.890	0.374	0.475	2.104

N=390, R=0.615, R²=0.378, SE_{est} = 0.258, F=46.647, Durbin Watson = 2.305, Sig.= .000

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 9 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 9 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความกะตือรือร้นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ยกเว้น ทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบด้านความกะตือรือร้นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ($R = 0.812$) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 66.00 (Adjusted. $R^2 = 0.660$) ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.254 ($SE_{Est} = 0.254$) มีค่า Tolerance ต่ำที่สุดคือ 0.380 และค่า VIF สูงสุดคือ 2.632 ซึ่งไม่เกิน 10 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความกะตือรือร้นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย คือปัจจัยทักษะทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านทักษะทางปัญญา ($B = 0.354$) ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ($B = 0.180$) ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ($B = 0.129$) ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ($B = -0.350$) และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ($B = 0.433$)

สมมติฐานข้อที่ 10 ทักษะทางวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรตามเป็น ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชี “ด้านความคิดสร้างสรรค์” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ทักษะทางปัญญา	0.206	0.044	0.273	4.665	0.000**	0.700	1.428
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	-0.011	0.053	-0.012	-0.198	0.843	0.632	1.582
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	-0.016	0.068	-0.019	-0.239	0.811	0.383	2.608
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร	-0.129	0.074	-0.139	-1.746	0.082	0.3800	2.632
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	0.012	0.066	0.013	0.189	0.850	0.4750	2.104

$N=390, R=0.278, R^2=0.077, SE_{est} = 0.373, F=46.647, Durbin Watson = 6.343, Sig.= .000$

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 10 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 10 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ยกเว้น ทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ($R = 0.278$) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 7.70 (Adjusted. $R^2 = 0.077$) ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.373 ($SE_{Est} = 0.373$) มีค่า Tolerance ต่ำที่สุดคือ 0.380 และค่า VIF สูงสุดคือ 2.632 ซึ่งไม่เกิน 10 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย คือปัจจัยทักษะทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านทักษะทางปัญญา ($B = 0.206$)

สมมติฐานข้อที่ 11 ทักษะทางวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรตามเป็น ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชี “ด้านความสมบูรณ์” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ทักษะทางปัญญา	0.314	0.051	0.335	6.150	0.000**	0.700	1.428
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	0.085	0.061	0.079	1.385	0.167	0.632	1.582
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	-0.135	0.078	-0.127	-1.724	0.085	0.383	2.608
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร	-0.434	0.085	-0.376	-5.089	0.000**	0.380	2.632
ทักษะการบริหารองค์กรและกาจัดการธุรกิจ	0.167	0.076	0.145	2.193	0.029	0.475	2.104

$N=390$, $R=0.452$, $R^2=0.205$, $SE_{est} = 0.431$, $F=46.647$, Durbin Watson = 2.128, Sig.= .000

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 11 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 11 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ยกเว้น ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบด้านความสมบูรณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ($R = 0.452$) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 20.50 (Adjusted. $R^2 = 0.205$) ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.431 ($SE_{Est} = 0.431$) มีค่า Tolerance ต่ำที่สุดคือ 0.380 และค่า VIF สูงสุดคือ 2.632 ซึ่งไม่เกิน 10 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย คือปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านทักษะทางปัญญา ($B = 0.314$) และด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ($B = -0.434$)

สมมติฐานข้อที่ 12 ทักษะทางวิชาชีพ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความทันต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรตามเป็น ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชี “ด้านความทันเวลา” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ทักษะทางปัญญา	0.402	0.050	0.421	7.992	0.000**	0.700	1.428
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	0.016	0.060	0.015	0.270	0.787	0.632	1.582
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	0.011	0.077	0.010	0.144	0.886	0.383	2.608
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร	-0.441	0.084	-0.375	-5.238	0.000**	0.380	2.632
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	0.203	0.075	0.173	2.701	0.007**	0.475	2.104

N=390, R=0.502, R²=0.252, SE_{est} = 0.425, F=25.921, Durbin Watson = 1.894, Sig.= .000

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 12 แสดงการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 12 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านความทันต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ยกเว้น ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสารไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบด้านความทันต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ (R = 0.502) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 25.20 (Adjusted. R² = 0.252) ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.425 (SE_{Est} = 0.425) มีค่า Tolerance ต่ำที่สุดคือ 0.380 และค่า VIF สูงสุดคือ 2.632 ซึ่งไม่เกิน 10 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสรุปได้ว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านความทันต่อเวลาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย คือปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านทักษะทางปัญญา (B = 0.402) ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร (B = -0.441) และด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (B = 0.203)

อภิปรายผล

1. จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลการวิจัย ที่ 1 พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถ และการรักษาความลับ มี ผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ที่ระดับ 0.01) ต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความถูกต้อง ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยหลายฉบับ ที่ยืนยันว่าจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมถึงทักษะทาง

วิชาชีพ เช่น การใช้วิจารณ์ญาณ ความรับผิดชอบ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และทักษะด้านการบริหาร/ปฏิสัมพันธ์ ล้วนส่งผลเชิงบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติ ต่อคุณภาพรายงานสอบบัญชีและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ทั้งในมุมมองของผู้สอบบัญชี ผู้ใช้บริการ และองค์กรต่าง ๆ โดยสรุป งานวิจัยยืนยันว่า จรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมประสิทธิภาพและคุณภาพการสอบบัญชี และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ประเมินผลนักบัญชีและยกระดับความน่าเชื่อถือของวิชาชีพนี้ได้ในอนาคต ผลการวิจัยที่ 2 พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถ และการรักษาความลับ ส่งผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อ ประสิทธิภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า จรรยาบรรณและทักษะวิชาชีพ เช่น ความรับผิดชอบ มาตรฐานการปฏิบัติงาน ทักษะการบริหาร การสื่อสาร และความเป็นมืออาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ คุณภาพรายงานการสอบบัญชีและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ในหลายบริบท ทั้งในสำนักงานสอบบัญชี สถาบันการศึกษา และองค์กรราชการ โดยสรุป ผลการวิจัยนี้ตอกย้ำว่า จรรยาบรรณวิชาชีพมีบทบาทสำคัญต่อการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการสอบบัญชี โดยเฉพาะด้านความชัดเจนของรายงาน และสามารถนำไปใช้ในการประเมิน พัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพของผู้สอบบัญชีได้อย่างเป็นรูปธรรม ผลการวิจัยที่ 3 พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถ และการรักษาความลับ มี ผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย งานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ เช่น ของศศิพร ชาญศิลป์ (2564) ที่พบว่าจรรยาบรรณและความเป็นมืออาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานสอบบัญชี และของนักวิจัยอีกหลายท่าน เช่น วรัชชุนันท์ เครือวรรณ, นาถพล ลอยลิบ , และฐิติรัตน์ มีมาก ซึ่งต่างแสดงให้เห็นว่า จรรยาบรรณวิชาชีพและทักษะต่าง ๆ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ทั้งในแง่ของความถูกต้อง ความชัดเจน ความกะทัดรัด และความทันเวลา

โดยสรุป จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริม ความกระชับและชัดเจนในการจัดทำรายงานสอบบัญชี และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชี และองค์กรด้านบัญชีต่อไป ผลการวิจัยที่ 4 พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถ และการรักษาความลับ มี ผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความคิดสร้างสรรค์ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ อาทิ ของศศิพร ชาญศิลป์, วรัชชุนันท์ เครือวรรณ, นาถพล ลอยลิบ และฐิติรัตน์ มีมาก ซึ่งต่างยืนยันว่า จรรยาบรรณวิชาชีพและทักษะทางวิชาชีพ เช่น ความรับผิดชอบ ความสามารถเฉพาะตัว การสื่อสาร และการบริหารองค์กร ล้วนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานสอบบัญชีและประสิทธิภาพในการทำงาน ของนักบัญชี โดยสรุป งานวิจัยชี้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้สอบบัญชี ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาวิธีการตรวจสอบใหม่ ๆ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และการปรับปรุงคุณภาพงานสอบบัญชีให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผลการวิจัยที่ 5 พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถ และการรักษาความลับ มี ผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้า เช่น ของศศิพร ชาญศิลป์, วรัชชุนันท์ เครือวรรณ, นาถพล ลอยลิบ และฐิติรัตน์ มีมาก ซึ่งต่างชี้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพและทักษะทางวิชาชีพ มี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ในด้านต่าง ๆ เช่น ความถูกต้อง ความ

ชัดเจน ความกะทัดรัด ความคิดสร้างสรรค์ และความสมบูรณ์ โดยสรุป จรรยาบรรณวิชาชีพมีบทบาทสำคัญในการ เสริมสร้างความสมบูรณ์ของรายงานสอบบัญชี ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพและความน่าเชื่อถือของงานสอบบัญชี และสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและประเมินผู้สอบบัญชีเพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพได้ต่อไป ผลการวิจัยที่ 6 พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถ และการรักษาความลับ ส่งผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านความทันต่อเวลา ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้า ศศิพร ชาญศิลป์ (2564): พบว่าจรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น ความโปร่งใส ความเที่ยงธรรม ความรู้ความสามารถ และความรับผิดชอบ มี ผลต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชี ในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชีในเขตกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 วัชรนันท์ เครือวรรณ (2562): พบว่าจรรยาบรรณด้านความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการทำงานของพนักงาน สายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม นาดพล ลอยลิบ (2560): ชี้ว่าจรรยาบรรณด้านความโปร่งใส ความเที่ยงธรรม และความรู้ความสามารถ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ตามเกณฑ์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ฐิติรัตน์ มีมาก (2559): ยืนยันว่าองค์ประกอบของจรรยาบรรณ เช่น ความซื่อสัตย์ ความรู้ความสามารถ และการรักษาความลับ รวมถึงทักษะวิชาชีพ เช่น ทักษะการจัดการ การสื่อสาร และการคิดวิเคราะห์ ล้วนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ในสำนักงานบัญชีจังหวัดนครราชสีมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001, 0.01 และ 0.05 โดยสรุป: งานวิจัยนี้ชี้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพมีบทบาทสำคัญในการ ส่งเสริมความตรงต่อเวลาและประสิทธิภาพโดยรวมในการสอบบัญชี ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการประเมินตนเองของผู้สอบบัญชี และพัฒนาแนวทางการบริหารบุคลากร เพื่อยกระดับคุณภาพการตรวจสอบบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกภาคส่วน

2. ทักษะทางวิชาชีพ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลการวิจัยที่ 1 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ เช่น ทักษะทางปัญญา ทักษะด้านวิชาการ ทักษะเฉพาะบุคคล ทักษะการสื่อสาร และทักษะการบริหาร มีผลเชิงบวกต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี โดยเฉพาะด้าน ความถูกต้อง และ ความทันเวลา ของรายงานการสอบบัญชี ซึ่งผลการวิจัยมี นัยสำคัญทางสถิติ (ที่ระดับ 0.01 ถึง 0.001) ผลนี้สอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้า ศศิพร ชาญศิลป์ (2565) ที่ชี้ว่า ทักษะการสอบบัญชีที่รวมถึงความรู้ด้านบัญชี กฎหมาย และไอที ส่งผลต่อคุณภาพรายงานอย่างมีนัยสำคัญ ฐิติรัตน์ มีมาก (2559) พบว่าทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพและทักษะวิชาชีพมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี สรุปโดยรวม: ทักษะทางวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของผู้สอบบัญชีและนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรด้านบัญชี และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในวิชาชีพบัญชีต่อไป ผลการวิจัยที่ 2 พบว่า งานวิจัยชี้ให้เห็นว่า ทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะเฉพาะบุคคล ทักษะการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ มีผล เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้าน "ความชัดเจน" ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิจัยยืนยันว่า ทักษะทางวิชาชีพเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี โดยเฉพาะด้านความชัดเจน ความถูกต้อง และความทันเวลา ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้สอบบัญชี รวมถึงใช้ประเมินและปรับปรุงการทำงานของนักบัญชี เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชีต่อไป ผลการวิจัยที่ 3 พบว่า งานวิจัยพบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะเฉพาะบุคคล ทักษะการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ มีผล

เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้าน “ความกะทัดรัด” ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิจัยที่ 4 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะเฉพาะบุคคล ทักษะการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ส่งผล เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีในด้าน ความคิดสร้างสรรค์ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลการวิจัยที่ 5 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะเฉพาะบุคคล ทักษะการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ส่งผล เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีในด้าน ความสมบูรณ์ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลการวิจัยที่ 6 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะเฉพาะบุคคล ทักษะการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ส่งผล เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีในด้าน ความทันต่อเวลา ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย

1.1 จากผลการศึกษاجرรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยมีหลายประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา และมีข้อเสนอแนะที่น่าสนใจหลายประการเพื่อพัฒนามาตรฐานและค่านาเชื่อถือของวิชาชีพนี้

การส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพ ควรมีการจัดอบรมและการสัมมนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่ผู้สอบบัญชี โดยเฉพาะในด้านการรักษาความลับ ความเป็นกลาง และความเป็นอิสระในการทำงาน

การเพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแล การตรวจสอบและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีอย่างเข้มงวดจะช่วยป้องกันทำที่ไม่เป็นไปตามจรรยาบรรณ และช่วยรักษามาตรฐานวิชาชีพให้คงอยู่ในระดับสูง (IOSCO, 2004)

การสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบทางวิชาชีพ ควรส่งเสริมให้ผู้สอบบัญชีมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมและลูกค้า โดยให้ความสำคัญกับความเป็นมืออาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงานสอบบัญชี

การส่งเสริมความโปร่งใสในการดำเนินงาน การเพิ่มความโปร่งใสในการทำงานของผู้สอบบัญชีจะช่วยสร้างความไว้วางใจให้กับผู้ใช้งาน และลดความเสี่ยงในการเกิดความไม่โปร่งใสหรือการกระทำผิดจรรยาบรรณ

ข้อเสนอแนะเหล่านี้จะช่วยให้วิชาชีพบัญชีในประเทศไทยมีความเข้มแข็งและน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้ใช้บริการบัญชีสามารถมั่นใจในคุณภาพและความโปร่งใสของงานสอบบัญชีได้มากขึ้น

1.2 จากผลการศึกษาทักษะทางวิชาชีพผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

การพัฒนาและเพิ่มพูนทักษะด้านเทคโนโลยี ผู้สอบบัญชีควรมีความรู้ความเข้าใจและ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการทำงาน เช่น การใช้โปรแกรมบัญชีและซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความแม่นยำในการตรวจสอบบัญชี

การพัฒนาทักษะการสื่อสาร ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ควรเสริมสร้างทักษะการสื่อสารทั้งในการเขียน และการพูด รวมถึงการทำงานเป็นทีมและการให้คำปรึกษา จะช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถสื่อสารผลการ ตรวจสอบและคำแนะนำแก่ลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การพัฒนาทักษะการวิเคราะห์และการตัดสินใจ การเสริมสร้างทักษะในการวิเคราะห์และการตัดสินใจ จะช่วยให้ผู้สอบบัญชีประเมินข้อมูลทางการเงินและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ลูกค้าได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

การพัฒนาทักษะด้านการจัดการความเสี่ยง การพัฒนาทักษะในการระบุและจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่ง สำคัญในการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีควรมีความสามารถในการวางแผนการตรวจสอบเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจ เกิดขึ้นในอนาคต

การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้สอบบัญชีควรมีการพัฒนาและเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานบัญชีและเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึงการติดตามการ เปลี่ยนแปลงในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการตามข้อเสนอแนะเหล่านี้จะช่วยให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยมีทักษะวิชาชีพ ที่เพียงพอและทันสมัย ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสอบบัญชี

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

2.1 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ควรมีการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพงานในองค์กรอย่าง คร่งครัด เพื่อให้แน่ใจว่าการตรวจสอบบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและจรรยาบรรณวิชาชีพที่กำหนด และผู้สอบ บัญชีควรคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวม โดยการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและมี จรรยาบรรณ จะช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ซึ่งจะนำไปสู่ความ เชื่อมั่นของผู้ใช้งานข้อมูลการเงินและช่วยพัฒนามาตรฐานวิชาชีพบัญชีโดยรวม

2.2 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ควรเรียนรู้และพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้สอบ บัญชีมีความรู้และทักษะที่ทันสมัยอยู่เสมอ เช่น การอบรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน การ ตีความหมายและการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้อง ฝึกการวิเคราะห์และตัดสินใจผ่าน กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบบัญชี เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความสามารถในการตัดสินใจที่มี ประสิทธิภาพ รวมถึงใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดความ ผิดพลาดในการตรวจสอบ แนวทางเหล่านี้ไปใช้จะช่วยให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยสามารถพัฒนา ทักษะและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่ กำหนด

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.1 การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิธีการแนวทางและมาตรฐานการปฏิบัติงานสอบบัญชี เพื่อนำมาพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อจรรยาบรรณวิชาชีพและทักษะทาง วิชาชีพบัญชี ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

3.3 การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่ผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน สอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยในแต่ละด้านเพื่อให้สามารถนำปัญหาและอุปสรรคที่ เกิดขึ้นไปแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น

3.4 การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาตัวแปรต้นด้านอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตามอื่นๆโดย ตัวแปรนั้น ๆ อาจมีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อผู้สอบบัญชีจะได้นำผลการศึกษาไปปรับปรุงและประยุกต์ใช้เพื่อให้

เกิดทักษะ ความเข้าใจและคุณค่าแห่งวิชาชีพในการปฏิบัติงานทางบัญชีซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทางบัญชีและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของผู้ใช้ข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ วานิชถาวร. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 8(2), 112-126.
- จิตติมา จิรพัทธ์. (2561). *แนวทางการพัฒนาผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร: มุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากร* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฐิติมา กาบบัวศรี. (2563). กระบวนการและเทคนิคของ POSDCoRB. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)*, 9(1), 44-59.
- เบญจพร สุมินทร. (2562). *จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี: มุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- สลักจิต นิลผาย. (2561). ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีของผู้สอบบัญชี. *วารสารวิชาการบัญชีและการจัดการ*, 14(2), 45-60.
- Boatright, J. R. (2020). *Ethics and the conduct of business* (8th ed.). Pearson.
- Butsalee, P. (2022). The influence of corporate governance on competitive advantage and performance of the listed companies in the Stock Exchange of Thailand. *Journal of Buddhist Social Science and Anthropology*, 7(2), 95-110.
- Crane, A., & Matten, D. (2016). *Business ethics: Managing corporate citizenship and sustainability in the age of globalization* (4th ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Ferrell, O. C., Fraedrich, J., & Ferrell, L. (2021). *Business ethics: Ethical decision making and cases* (13th ed.). Cengage Learning.
- International Federation of Accountants. (2020). *Handbook of the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards)*. IFAC.
- Jeenriang, K., & Kittikom, C. (2020). The influence of knowledge, good audit evidence, and management skills on the audit quality of certified public accountants in Thailand with high income. *Graduate Studies Journal, Chiang Rai Rajabhat University*, 15(2), 22-38.
- Wajeetongratana, P. (2021). Auditing efficiency of the certified public accountants in Thailand. *Journal of the Research Association of Thailand*, 26(3), 55-70.
- Yuyen, W. (2022). The model of the ethical development of professional accountants based on Buddhist integration. *Journal of Buddhist Social Science and Anthropology*, 7(1), 33-49.